

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи
Михальченко Н.В.

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

ОП: «Англійська та друга іноземна мова (німецька)»

2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: Шевченко І.В., ст. викладач кафедри германської філології, доктор філософії

в галузі освіти _____)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 17 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри германської філології _____ (Мироненко Т.П.)

Анотація

У процесі вивчення дисципліни студенти засвоюють знання щодо поступової зміни англійської мови як історичного явища. Розглядаються події зовнішньої історії та їх вплив на зміни в англійській мові, фонетичні, граматичні, лексичні зміни. Також, окреслено ефективність застосування інформаційно-комунікаційного комплексу; схарактеризовано систему аудиторних занять у ЗВО (лекція, практичне, семінарське, лабораторне заняття), технологію організації самостійної роботи студентів та практичної підготовки (види практик у ЗВО, компоненти виробничої практики); розкрито особливості змішаного навчання і роль дистанційного в його системі; інформаційно-освітні ресурси дистанційного навчання; з'ясовано види навчально-дослідницької, науково-дослідницької роботи (навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи) майбутнього філолога; складники його науково-комунікативної компетентності.

Ключові слова: історія англійської мови, фонетичні, граматичні зміни, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Summary

In the process of studying the discipline, students get knowledge about the gradual change of English as a historical phenomenon. The events of inner history and their influence on changes in the English language, phonetic, grammar, lexical changes are considered. Also, the effectiveness of the application of information and communication complex is outlined; the system of classroom classes in Higher Educational Establishments (a lecture, a seminar, a lesson), technology of organization of independent work of students and practical training (types of practices, components of industrial practice) are characterized; features of blended learning and the role of distance learning in its system are revealed; information and educational resources of distance learning; the types of educational-research, research-research work (educational-research work, research-work work, scientific-organizational measures) of the future philologist are clarified; components of his scientific and communicative competence.

Key words: history of the English language, phonetic, grammar changes, learning technology, classes, extracurricular activities, blended learning, distance learning, research work.

1. Опис навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність 014 «Середня освіта»,		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (мультипрезентація однієї з вивчених тем)	014.02 Середня освіта. Мова і література Освітня програма Середня освіта. Мова і література (англійська та друга іноземна)	<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	
		<i>Семестр</i>	
		VII –й	
Загальна кількість годин – 90		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 4 год http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	10 год.	
		<i>Практичні</i>	
		20 год	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60	
		Вид контролю: поточний, іспит	

Мова навчання – англійська, українська.

Примітка.

Співвідношення становить: для денної форми навчання: 30 год. – аудиторні заняття, год. – 60 год. самостійна робота (40% ~ 60%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка 03 Гуманітарні науки		
	Спеціальність 014 «Середня освіта»,		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (мультипрезентація однієї з вивчених тем)	014.02 Середня освіта. Мова і література Освітня програма Середня освіта. Мова і література (англійська та друга іноземна)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Лекції	
		4	
		Практичні	
		6	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		120	
		Вид контролю: Іспит	

Мова навчання – англійська, українська.

Примітка.

Співвідношення становить: для заочної форми навчання: 10 год. – аудиторні заняття, год. – 120 самостійна робота (10% ~ 90%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою курсу «Історія основної мови» є:

практична: ознайомити студентів з історією виникнення та розвитку англійської мови у зв'язку з історією народу, соціальними та політичними змінами в країні та розвитком культури. Необхідно при цьому показати місце англійської мови серед інших мов германського ареалу.

когнітивна: формувати у студентів когнітивну компетенцію у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій;

емоційно-розвиваюча: формувати у студентів позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англомовного світу;

освітня: розвивати у студентів здатність до самооцінки і самовдосконалення, що допоможе їм успішно завершити курс вищої освіти і стане передумовою їх наступного професійного росту;

професійна: формувати у студентів професійну компетенцію шляхом ознайомлення їх з різними методами і прийомами навчання іноземної мови та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань;

виховна: виховувати і розвивати у студентів почуття самосвідомості; формувати вміння міжособистісного спілкування, необхідні для повноцінного функціонування як у навчальному середовищі, так і за його межами.

Завдання курсу: надати знання студентам з історії виникнення та розвитку англійської мови у зв'язку з історією народу, соціальними та політичними змінами в країні та розвитком культури.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із теоретичними проблемами педагогіки (дидактика) а також із практичними та теоретичними дисциплінами, які студент засвоїв протягом здобуття ступеня бакалавра.

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-1 Знання та розуміння предметної галузі й розуміння професійної діяльності. Уміння оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом мовознавства, знання найважливіших філологічних вітчизняних і зарубіжних наукових шкіл.

ПРН-3 Знання фундаментальних дисциплін (методики навчання фахових дисциплін, теорії мови).

ПРН-4 Здатність до пошуку, оцінювання, інтерпретації та синтезу наукової інформації, отриманої з різних джерел: спеціалізованої літератури, ЗМІ, перспективного педагогічного досвіду тощо. Вивчення інформаційних технологій та методики їх застосування в навчанні й науковій діяльності фахівця; закладання основ неперервного підвищення рівня ІКТ-готовності студентів та її постійного оновлення у професійній діяльності.

ПРН-5 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ПРН-6 Володіння різноплановими методами й способами перевірки знань.

ПРН-7 Здатність до пошуку, оцінювання, інтерпретації та синтезу наукової інформації, отриманої з різних джерел.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента повинні бути сформовані такі компетенції:

I. Загальнопредметні компетентності:

ЗК 1. Дотримання етно-, соціокультурних традицій, звичаїв, норм, етикету; а саме культура нормативної поведінки, етикету, соціальної взаємодії.

ЗК 2. Актуальна готовність використання загальнокультурного індивідуального фонду знань (гуманітарних, економічних, правових тощо), сформованого змістом вищої освіти в процесі розв'язання завдань соціальної взаємодії, а саме культура інтелектуальної і предметної діяльності, культура інтелекту.

ЗК. 3. Орієнтування в основних ціннісно-сміслових домінантах сучасного світу, країни, суспільства.

II. Фахові компетентності:

ФК 1. Студент повинен знати періодизацію історії англійської мови.

ФК 2. Найважливіші письмові пам'ятники стародавнього, середнього і новоанглійського періодів.

ФК 3. Основні закономірності розвитку англійської мови в області граматики.

ФК 4. Основні фонетичні зміни, що привели до формування сучасної фонологічної системи англійської мови.

ФК 5. Основні джерела поповнення словникового складу.

ФК 6. Студент повинен вміти розкривати закономірності розвитку англійської мови, її словникового складу; граматичної будови та фонетичної системи в нерозривному зв'язку з історією народу;

ФК 7. Підвищувати свій загальноосвітній рівень та якість філологічної підготовки;

ФК 8. Вдосконалювати навички самостійної роботи з лінгвістичними матеріалами, що вивчаються.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальна характеристика германських мов. Англійська мова стародавнього періоду.

Тема 1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни.

Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Сучасні германські мови, їх класифікація та поширення. Загальні особливості германського ареалу. Основи періодизації історії англійської мови. Англійська мова давнього періоду. Історичні події періоду..

Тема 2. Фонетичний лад англійської мови давнього періоду. Основні фонетичні зміни.

Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду. Загальні особливості давньоанглійської морфологічної системи. Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду. Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови. Два основних засоби поповнення основного складу англійської мови. Латинські запозичення.

Кредит 2. Англійська мова середньовіччя.

Тема 3. Давньоанглійське письмо. Латинське письмо в Англії. Фонетичний принцип давньоанглійського письма. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.

Англійська мова середнього періоду. Загальна характеристика мови. Основні історичні події періоду. Мовна ситуація в Англії в XI-XII ст. Латинська мова як мова церкви. Французька мова в середньовічній Англії. Зміни в середньовічній орфографії. Фонетичний лад англійської мови середньовічного періоду.

Кредит 3. Англійська мова нового періоду.

Тема 4. Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді. Словниковий склад англійської мови середнього періоду. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов.

Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика. Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації. Становлення національної мови. Утворення англійської мови на основі лондонського діалекту. Становлення письмового стандарту до XVII ст. Система орфографії. Фонетичний лад.

Кредит 4. Словниковий склад англійської мови нового періоду

Тема 5. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму. Граматична будова англійської мови нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового періоду.

Тема 6. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.

4.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	Кон	Ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Загальна характеристика германських мов. Англійська мова стародавнього періоду.						
Тема 1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни.	15	2	4			8
Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Сучасні германські мови, їх класифікація та поширення. Загальні особливості германського ареалу. Основи періодизації історії англійської мови. Англійська мова давнього періоду. Історичні події періоду.						
Тема 2. Фонетичний лад англійської мови давнього періоду. Основні фонетичні зміни.	15	2	4			10
Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду. Загальні особливості давньоанглійської морфологічної системи. Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду. Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови. Два основних засоби поповнення основного складу англійської мови. Латинські запозичення.						
Усього:	30	4	8			18
Кредит 2. Англійська мова середньовіччя.						
Тема 3. Давньоанглійське письмо. Латинське письмо в Англії. Фонетичний принцип давньоанглійського письма. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.	15	2	4			8
Англійська мова середнього періоду. Загальна характеристика мови. Основні історичні події періоду. Мовна ситуація в Англії в XI-XII ст. Латинська мова як мова церкви. Французька мова в середньовічній Англії. Зміни в середньовічній орфографії. Фонетичний лад англійської мови середньовічного періоду.	15	2	4			10
Усього:	30	4	8			18
Кредит 3. Англійська мова нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового						
Тема 4. Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді. Словниковий склад англійської мови середнього періоду.	8	0.5	1			6

Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов.						
Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика. Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації. Становлення національної мови. Утворення англійської мови на основі лондонського діалекту. Становлення письмового стандарту до XVII ст. Система орфографії. Фонетичний лад.	6	0.5	1			6
Тема 5. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму. Граматична будова англійської мови нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового періоду.	8	0.5	1			6
Тема 6. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	8	0.5	1			6
Усього:	30	2	4			24
Усього годин за 7 семестр:	90	10	20			60

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	Кон	Ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Загальна характеристика германських мов. Англійська мова стародавнього періоду.						
Тема 1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни.	15	0.5	1			20
Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Сучасні германські мови, їх класифікація та поширення. Загальні особливості германського ареалу. Основи періодизації історії англійської мови. Англійська мова давнього періоду. Історичні події періоду.						
Тема 2. Фонетичний лад англійської мови давнього періоду. Основні фонетичні зміни.	15	0.5	1			20
Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду. Загальні особливості давньоанглійської морфологічної системи. Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду. Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови. Два основних засоби поповнення основного складу англійської мови. Латинські запозичення.						
Усього:	30	1	2			40

Кредит 2. Англійська мова середньовіччя.						
Англійська мова середньовіччя.						
Тема 3. Давньоанглійське письмо. Латинське письмо в Англії. Фонетичний принцип давньоанглійського письма. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.	15	0.5	2			20
Англійська мова середнього періоду. Загальна характеристика мови. Основні історичні події періоду. Мовна ситуація в Англії в XI-XII ст. Латинська мова як мова церкви. Французька мова в середньовічній Англії. Зміни в середньовічній орфографії. Фонетичний лад англійської мови середньовічного періоду.	15	0.5	2			20
Усього:	30	1	4			40
Кредит 3. Англійська мова нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового						
Тема 4. Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у давньоанглійському періоді. Словниковий склад англійської мови середнього періоду. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов.	8	0,5	1			10
Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика. Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації. Становлення національної мови. Утворення англійської мови на основі лондонського діалекту. Становлення письмового стандарту до XVII ст. Система орфографії. Фонетичний лад.	6	0,5	1			10
Тема 5. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму. Граматична будова англійської мови нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового періоду.	8	0,5	1			10
Тема 6. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	8	0,5	1			10
Усього:	30	2	4			40
Усього годин за 7 семестр:	90	4	6			120

4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Основи періодизації історії англійської мови.	1
2.	Англійська мова стародавнього періоду.	1
3.	Фонетичний лад англійської мови стародавнього періоду. Основні фонетичні зміни.	1
4.	Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду.	1
5.	Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду.	1
6.	Словниковий склад англійської мови стародавнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови	1
7.	Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді.	1
8.	Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика.	1
9.	Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації.	1
10.	Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	1
	Разом	10

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Основи періодизації історії англійської мови.	0,4
2.	Англійська мова стародавнього періоду.	0,4
3.	Фонетичний лад англійської мови стародавнього періоду. Основні фонетичні зміни.	0,4
4.	Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду.	0,4
5.	Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду.	0,4
6.	Словниковий склад англійської мови стародавнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови	0,4
7.	Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді.	0,4
8.	Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика.	0,4
9.	Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації.	0,4
10.	Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	0,4
	Разом	4

4. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Основи періодизації історії англійської мови.	2
2.	Англійська мова стародавнього періоду.	2
3.	Фонетичний лад англійської мови стародавнього періоду. Основні фонетичні зміни.	2
4.	Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду.	2
5.	Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду.	2
6.	Словниковий склад англійської мови стародавнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови	2
7.	Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді.	2
8.	Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика.	2
9.	Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації.	2
10.	Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	2
	Разом	20

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	1. Предмет і завдання курсу “Історія основної мови”. Лінгвістичні зміни. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Основи періодизації історії англійської мови.	0.6
2.	Англійська мова стародавнього періоду.	0.6
3.	Фонетичний лад англійської мови стародавнього періоду. Основні фонетичні зміни.	0.6
4.	Морфологічний ряд англійської мови давнього періоду.	0.6
5.	Синтаксичний лад англійської мови давнього періоду.	0.6
6.	Словниковий склад англійської мови стародавнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови	0.6
7.	Граматична будова англійської мови середнього періоду. Граматичні зміни у середньоанглійському періоді.	0.6
8.	Англійська мова нового періоду. Загальна характеристика.	0.6
9.	Мова новоанглійського періоду – мова англійської нації.	0.6
10.	Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	0.6
	Разом	6

6. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	<i>Кредит 1. Загальна характеристика германських мов.</i>	

1.	Тема 1. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Сучасні германські мови, їх класифікація та поширення. Загальні особливості германського ареалу. Основи періодизації історії англійської мови.	10
	Англійська мова давнього періоду. Історичні події періоду. Основні фонетичні зміни англійської мови стародавнього періоду.	10
	<i>Англійська мова стародавнього періоду.</i>	
2.	Тема 2 Загальні особливості давньоанглійської морфологічної системи.. Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови.	10
	Два основних засоби поповнення основного складу англійської мови. Латинські запозичення. Латинське письмо в Англії. Фонетичний принцип давньоанглійського письма. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.	10
	<i>Кредит 2. Англійська мова середньовіччя.</i>	
3.	Тема 3. Загальна характеристика мови середнього періоду Основні історичні події періоду. Мовна ситуація в Англії в XI-XII ст. Латинська мова як мова церкви. Французька мова в середньовічній Англії. Фонетичний лад англійської мови середньовічного періоду	10
	Грамматичні зміни у середньоанглійському періоді. Словниковий склад англійської мови середнього періоду. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Становлення національної мови. Утворення англійської мови на основі лондонського діалекту	10
	<i>Кредит 3. Англійська мова нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового періоду.</i>	
4.	Тема 4.Становлення письмового стандарту до XVII ст. Система орфографії. Фонетичний лад. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму.	10
5.	Тема 5. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму. Словниковий склад англійської мови нового періоду. Грамматична будова англійської мови нового періоду.	10
6.	Тема 6. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	10
	Разом	60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	<i>Кредит 1. Загальна характеристика германських мов.</i>	
1.	Тема 1. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Сучасні германські мови, їх класифікація та поширення. Загальні особливості германського ареалу. Основи періодизації історії англійської мови.	20

	Англійська мова давнього періоду. Історичні події періоду. Основні фонетичні зміни англійської мови стародавнього періоду.	20
	<i>Англійська мова стародавнього періоду.</i>	
2.	Тема 2 Загальні особливості давньоанглійської морфологічної системи.. Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Загальна характеристика власне англійської мови.	20
	Два основних засоби поповнення основного складу англійської мови. Латинські запозичення. Латинське письмо в Англії. Фонетичний принцип давньоанглійського письма. Основні писемні пам'ятки давньоанглійського періоду.	20
	<i>Англійська мова середньовіччя.</i>	
3.	Тема 3. Загальна характеристика мови середнього періоду Основні історичні події періоду. Мовна ситуація в Англії в XI-XII ст. Латинська мова як мова церкви. Французька мова в середньовічній Англії. Фонетичний лад англійської мови середньовічного періоду	20
	Грамматичні зміни у середньоанглійському періоді. Словниковий склад англійської мови середнього періоду. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Становлення національної мови. Утворення англійської мови на основі лондонського діалекту	20
	<i>Англійська мова нового періоду. Словниковий склад англійської мови нового періоду.</i>	
4.	Тема 4.Становлення письмового стандарту до XVII ст. Система орфографії. Фонетичний лад. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму.	20
5.	Тема 5. Велике зрушення голосних як прояв нової кореляції контакту в системі англійського наголошеного вокалізму. Словниковий склад англійської мови нового періоду. Грамматична будова англійської мови нового періоду.	20
6.	Тема 6. Поповнення словникового складу шляхом запозичень із інших мов. Роль численних запозичень у створенні етимологічно-змішаного словникового складу англійської мови.	20
	Разом	120

5. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Мультипрезентація однієї з вивчених тем (на вибір)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента (надалі ІНДЗ) є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту чи заліку із даної навчальної дисципліни.

Мета. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст. Завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Види завдань:

1. Підготовка проектів на задану тему.
  2. Опрацювання запропонованих текстів з метою пошуку вживання нової лексики та її граматичних форм.
  3. Підготовка та пошук додаткових сучасних матеріалів за темою занять. Презентація їх у нестандартних формах.
  4. Робота з літературними джерелами відомих авторів з метою опрацювання вживання лексичного матеріалу.
  5. Дослідження публікацій, відео- та аудіо- записів у ресурсі Інтернет та презентація цікавого матеріалу з теми на занятті.
- Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:
- 1) обсяг презентації повинен бути в межах 10 хвилин;
  - 2) презентація має містити наочність (фотографії, слайд-шоу тощо);
  - 3) презентація має бути чітко побудованою, структурно послідовною;
  - 4) презентація має містити обґрунтовані висновки.

Заочна форма навчання

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Мультипрезентація однієї з вивчених тем (на вибір)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента (надалі ІНДЗ) є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту чи заліку із даної навчальної дисципліни.

Мета. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Зміст. Завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних в процесі лекційних та семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Види завдань:

1. Підготовка проектів на задану тему.
  2. Опрацювання запропонованих текстів з метою пошуку вживання нової лексики та її граматичних форм.
  3. Підготовка та пошук додаткових сучасних матеріалів за темою занять. Презентація їх у нестандартних формах.
  4. Робота з літературними джерелами відомих авторів з метою опрацювання вживання лексичного матеріалу.
  5. Дослідження публікацій, відео- та аудіо- записів у ресурсі Інтернет та презентація цікавого матеріалу з теми на занятті.
- Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:
- 5) обсяг презентації повинен бути в межах 10 хвилин;
  - 6) презентація має містити наочність (фотографії, слайд-шоу тощо);
  - 7) презентація має бути чітко побудованою, структурно послідовною;
  - 8) презентація має містити обґрунтовані висновки.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	Залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно**, якщо студент цілком володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Усі тестові завдання виконані без помилок.

Студенту виставляється **дуже добре**, якщо студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів і письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Під час висвітлення деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав більшість тестових завдань.

Студенту виставляється **добре**, якщо він загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, використовуючи при цьому необхідну літературу. Допускає при цьому окремі суттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконав дві треті тестових завдань.

Студенту виставляється **достатньо**, якщо студент частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно виконав половину тестових завдань.

Студенту виставляється **мінімальний задовільно** якщо він частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без обґрунтування та аргументації) викладає його під час усних та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно виконав меншість тестових завдань.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

- змістовне наповнення
- структура
- логічність, послідовність викладення
- наявність висновків

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/Сума
Кредит 1							
T1, 2						40	300/100*
60							
Кредит 2						40	
T3							
60							
Кредит 3							
T4,							
T 5, 6							
60						40	

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

Навчальним методом вважається метод навчання, що активізує самостійну пізнавальну діяльність студентів, служить її поетапній організації, регулюванню, контролю та оцінці. Навчальний метод розділяється на п'ять складових частин: структурно-логічні схеми (виділяють основні блоки знань по темі, що вивчається); навчальну карту (встановлюється ієрархія елементів, що вивчаються); вибіркові тести для контролю (чи самоконтролю); задачі аналітичного чи графічного змісту (для контролю чи самоконтролю на більш високому рівні (на рівні умінь та навичок) та лабораторні роботи дослідницького характеру, що сприяють становленню та закріпленню знань з теорії. П'ять рівнів навчання дозволяють оволодіти знаннями в тій чи іншій області. Дана класифікація методів навчання розроблена на основі рівнів навчання.

Перший рівень – знання-знайомства, які дозволяють студенту розрізнити, впізнавати знайомий йому предмет, явище, певну інформацію.

Другий рівень – знання-копії, що дозволяють переказати, репродукувати засвоєну інформацію.

Третій рівень – знання-вміння, тобто можливість застосувати одержані знання в практичній діяльності.

Четвертий рівень – знання-навики свого роду автоматизовані вміння.

П'ятий рівень – категорія творчості, результатом якої є так звані дії "без правил" в певній галузі навчально-пізнавальної діяльності.

Методи контролю

1. Метод усного контролю. Етапи усного опитування: постановка вчителем питань (завдань) з урахуванням специфіки предмета і вимог програми; підготовка учнів до відповіді і викладення своїх знань: корекція і самоконтроль викладених знань по ходу відповіді; аналіз і оцінка відповіді.
2. Методи письмового контролю (письмові контрольні роботи, твори, перекази, диктанти, письмові заліки та ін.).
3. Тестова перевірка знань (тести на доповнення; тести на використання аналогії; тести на зміну елементів відповіді).
4. Графічна перевірка знань учнів (графічні зображення умови задачі, малюнки, креслення, діаграми, схеми, таблиці). Графічна перевірка може виступати як самостійний вид або може входити, як органічний елемент, до усної або письмової перевірки.
5. Програмоване опитування учнів полягає у пред'явленні всім учням стандартних вимог у процесі перевірки (застосування перфокарт).
6. Іспити. Усний іспит. Письмовий іспит. Оцінка.
7. Самоконтроль і самооцінка.

11. Методичне забезпечення:

1. Навчально-методичний посібник «Історія основної мови» (для самостійної роботи студентів /І. В. Шевченко. – Миколаїв, МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. – 164 с.
2. Навчально-методичний комплекс.

12. Рекомендована література

Базова

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови. – Вінниця, „Нова книга”, 2004.

Допоміжна

2. Буніятова І.Р. Еволюція гіпотаксису в германських мовах (IV – XIII ст.): Монографія. – К., 2003.
3. Гусар Н.І. Структура та функції абсолютної дієприкметникової конструкції у середньоанглійській мові: Дис... канд. філол. наук. 10.02.2004 – К., 2002.
4. Семененко Г.М. Підрядні речення обставини в давньоанглійській мові: структура та функціонування: Дис... канд. філол. наук. 10.02.2004 – К., 2003.
5. Снісаренко І.Є. Інфінітивна конструкція з прийменником *for* у середньоанглійській мові: семантика та функціонування: Дис... канд. філол. наук: 10.02.2004. – К., 2002.
6. Студенець Г.І. Історія англійської мови в таблицях. – К., 1998. – Москва, 1953.
7. Шахрай О.Б. Короткий історичний довідник з фонетики й морфології англійської мови. – Київ, 1971.
8. The Cambridge History of the English Language/ - Cambridge: Cambridge Univ. Press. – Vol. 1 – 2, 1996.
9. Campbell A. Old English Grammar. – Oxford: Clarendon Press, 1059.
10. Jespersen O. Growth and Structure of the English Language. – Leipzig. 1935.

11. Schlauch V. The English Language of Modern Times (since 1400). – Warszawa. – London, 1964.
  12. Strang B.A. History of English. – London, 1970.
- Wyld H.C. A History of Modern Colloquial English. – London.

[http://uchebnik-online.net/book/155-istoriya-anglijskogo-yazyka-uchebnoe-posobie-arakin-
vd.html](http://uchebnik-online.net/book/155-istoriya-anglijskogo-yazyka-uchebnoe-posobie-arakin-
vd.html)
<http://englishtesthelper.ru/knig3.html>
<https://www.native-english.ru/articles/history>
<http://www.labyrinth.ru/books/249205/>
<http://list-english.ru/pdfschools/Hist1.pdf>
http://www.fld.mrsu.ru/wp-content/uploads/2010/02/metod_Gavaeva_Chubarova_2010.pdf
<https://www.ranez.ru/article/id/661/>
<http://www.imperiya.net/england.htm>
[http://www.e-reading.club/bookreader.php/1008867/Azimov -
_Istoriya_Anglii._Ot_lednikovogo_perioda_do_Velikoy_hartii_volnostey.html](http://www.e-reading.club/bookreader.php/1008867/Azimov_-_Istoriya_Anglii._Ot_lednikovogo_perioda_do_Velikoy_hartii_volnostey.html)
http://adelanta.info/encyclopaedia/politics/Dickens/glava_I/
<https://www.youtube.com/watch?v=ZKM2rJSoY3s>
<http://silonov.narod.ru/parents/engl02.htm>
<http://historylib.org/historybooks/A--L--Morton- Istoriya-Anglii/>
<http://www.twirpx.com/file/236693/>
http://royallib.com/read/shtokmar_valentina/istoriya_anglii_v_srednie_veka.html#0
http://adelanta.info/encyclopaedia/politics/england_aftermidl/